

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 10565
Tarih : 18.02.2025

24502

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ** tarafından Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 99. maddesi gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Mergil DANIŞ BEŞTAŞ

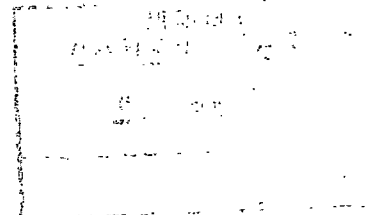
Erzurum Milletvekili

İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'nın yürüttüğü 'Kent Uzlaşısı' soruşturması kapsamında önceki gün gözaltına alınan ve aralarında Kartal Belediye Başkan Yardımcısı Cemalettin Yüksel, Ataşehir Belediye Başkan Yardımcısı Livan Gür ve 7 belediye meclis üyesi ile bir sivil vatandaşın bulunduğu 10 kişi tutuklanmıştır.

Soruşturmanın devam ettiği süreçte belediye başkan yardımcıları ve meclis üyelerinin tutuklanması talebiyle yazdığı sevk yazısında:

"...yerel yönetimlere dahil edilmesi planlaması çerçevesinde oluşturulduğu ve adına da 'Kent Uzlaşısı' denildiği, Kent Uzlaşısı formülü ile batı il ve ilçelerindeki Kürtlerin, belediyeleri kazanamamaları da uzlaşılacak ve desteklenecek aday karşılığında, belediye meclislerinde belli sayılarda kota elde edilmesi sonucu belediye meclis kararlarında söz sahibi olmalarının, yerel yönetimlerde yer almalarının ve siyasi bir denge olmalarının amaçlandığı..." olarak ifade edilmiştir.

Kent Uzlaşısı olarak yürütülen süreçte her biri ayrı ayrı Siyasi Partiler ve Dernekler Kanunu'na uygun olarak kurulmuş ve yine bu çerçevede yasal zeminde siyasi faaliyetler yürüten kurumların ayrı ayrı faaliyetlerinin değil, ittifak yapmış olmalarının suç teşkil ediyor olması hukuka uygun değildir. **Tutuklamaya konu açıklamalar ve sevk yazısından da anlaşıldığı üzere kişiler yahut kurumlara isnat edilen ve suç teşkil edecek bir fiilden bahsedilmemekte, siyasi faaliyetlerin bir bütün olarak kendisinin suç teşkil ettiği anlaşılmaktadır.** Bir temsil faaliyetinin suç kapsamında değerlendirilmiş olması ve özellikle bu temsil hakkının ifade edildiği üzere "Kürtlerin belediye kazanamamaları da yerel yönetimlerde yer almaları" olarak ifade edilmesi seçme ve temsil hakkının açık bir biçimde ve Anayasa'ya aykırı olarak ayrımcılık teşkil eden bir biçimde ihlal edildiğinin kanıtıdır.

Cezalandırılmak istenen halkın bütünün temsil hakkı, serbest seçim hakkı, her biri ayrı ayrı yasal zeminde siyasi faaliyet yürüten siyasi parti dernek ve kurumların yine Seçim Kanunu'nun da elverdiği biçimde bir seçim stratejisi olarak ittifak yapmış olmasıdır. **Özcesi; tüm bu süreç içerisinde tutuklamalara gerekçe olarak gösterilen ifadeler; Kürtlerin siyasi faaliyetlere katılımın cezalandırması manası taşımaktadır.**

Bu bağlamda;

- 1- Kürtlerin serbest seçim hakkı ve temsiliyet hakkını kullanması suç mudur?
- 2- Kürt halkının seçim iradesini ortaya koyarak diğer Siyasi Partiler ile ittifak yapması suç mudur?
- 3- Tutuklamalara konu suç teşkil eden fiil/fiiller nelerdir?
- 4- Siyasi Partiler ve Dernekler Kanunu'na uygun olarak kurulan ve faaliyet gösteren parti/dernek ve kurumların seçim döneminde ittifak yapmasını engelleyen bir yasal düzenleme mevcut mudur? **Seçim Kanunu bu ittifaka açıkça müsaade ederken Kent Uzlaşısı adı altında yürütülen seçim stratejisi ve ittifakının suç teşkil etmesinin gerekçesi nedir?**
- 5- Soruşturmaya konu seçim döneminde diğer siyasi partilerin kurmuş oldukları ittifaklar da suç teşkil etmesi bakımından değerlendirilmiş midir? Diğer partilerin ittifak yaptıkları kurum kuruluş ve cemaatlerden terör faaliyetleri ile ilgisi olan kurum ve kuruluşlar araştırılmış mıdır? Yoksa bu prosedür yalnızca Kürtlerin içinde bulunduğu seçim ittifakları ile mi ilgilidir?
- 6- Kent Uzlaşısını bir seçim ittifakı olarak gören anlayışta; onu millet ve cumhur ittifakından ayıran nedir? Bahsi geçen ittifaklarda Belediye Meclis üyeliği üzerinden uzlaşma yapıldığı aşıkarken neden yalnızca Kent Uzlaşısında Kürtlerin temsil faaliyetlerine dönük suç isnadı oluşturulmaktadır?
- 7- Kürtlerin Belediye Meclislerin 'de diğer siyasi partiler ile anlaşma ve ittifak halinde temsiliyet kazanmış olması suç mudur?
- 8- Her biri ayrı ayrı Dernekler Kanunu ve Siyasi Partiler Kanunu'na göre kurulmuş ve bu çerçevede faaliyet gösteren kurumların seçime yönelik faaliyetleri ayrı ayrı suç teşkil etmezken; bu kurumların "Kent Uzlaşısı" adı altında birleştiğinde terör faaliyeti yürütmüş olmakla suçlanmasının izahı nedir?
- 9- Devletin ilgili kurumları tarafından seçilme yeterliliği ve şartları bakımından gerekli onayları verdiği kişiler lehinde halkın seçme hakkını kullanmış olması suç mudur? Değil ise; bu durumun faturası neden seçme hakkını kullanan halka kesilmektedir?
- 10- Diğer tüm siyasi partilerin seçimlerde içinde bulundukları ittifaklar araştırılmaya dahi konu edilmezken; tutuklama talebinde "**Kürtlerin, belediyeleri kazanamamaları da uzlaşılacak ve desteklenecek aday karşılığında, belediye meclislerinde belli sayılarda kota elde edilmesi sonucu belediye meclis kararlarında söz sahibi olmalarının**" şeklinde ifade edildiği üzere yalnızca Kürtlerin temsiliyet haklarının hedef alınması Anayasa'ya aykırılık teşkil etmemekte midir?